

Motion till riksdagen

1987/88:Ub687

av Lars Ahlmark och förste vice talman Ingegerd Troedsson (m)

om vissa utbildningar för undervisningsyrken vid Uppsala universitet

I årets budgetproposition har vissa utbildningar för undervisningsyrken behandlats omotiverat snävt vad gäller lokalisering till Uppsala universitet.

Vårdlärlarlinjen

Propositionen föreslår en nedskärning av antalet nybörjarplatser från 48 till 24 vid universitetet. Motivet är att i hela riket andelen obesatta platser uppgått till 32 %. Då förbises dock att

- återinförandet av utbildningsarvodet underlättar rekryteringen,
- platserna just i Uppsala varit lätta att besätta med kvalificerade sökande,
- Uppsala utöver det regionala ansvaret för sjuksköterskor ensamt har riksansvaret för arbetsterapeuter och sjukgymnaster,
- nedskärningen berövar linjen kompetens i ett viktigt skede när en ny utbildningsplan är aktualiserad.

Någon nedskärning av antalet nybörjarplatser vid universitetet bör därför inte komma till stånd.

Grundskollärlinjen

Moderata samlingspartiet har i annat sammanhang redovisat sin kritik mot den beslutade grundskollärlärlinjen. För den händelse utbildningen kommer till stånd har vi följande synpunkter på dess lokalisering.

Propositionen föreslår ingen etablering av grundskollärlärlinjen med inriktning mot årskurserna 1-7 ("tidigarelärare") och ett oväntat blygsamt antal platser (136 st) för inriktningen mot årskurserna 4-7 ("senarelärare") vid Uppsala universitet. Förslaget är anmärkningsvärt av flera skäl.

- Uppsala blir den enda ort med senarelärlärlinjen som inte även får tidigarelärlärlinjen. Mot detta står utbildningsutskottets yttrande över proposition 1985/86:113 där utskottet bl. a. anförde: "Utskottet vill erinra om vad föredragande statsrådet anförde om grundskollärlärlinjens lokalisering, nämligen att för att grundskollärlärlinjen skall markeras bör principen vara att båda grenarna så långt möjligt etableras vid en och samma högskoleenhet".

- Uppsala universitet med sina ämnesinstitutioner erbjuder särskilt goda möjligheter att tillhandahålla en kvalificerad utbildning.
- Uppsalaregionen blir kraftigt underförsörjd i fråga om grundskollärautbildning, särskilt tidigarelärare men även senarelärare (se tabell).

Dimensionering regionvis (angivna uppgifter i %)

Region	Befolkningsandel	Nybörjarplatser Tidigarelärare	Nybörjarplatser Senarelärare
Uppsala	19,3	7,4	14,0
Stockholm	21,2	14,8	22,8
Lund/Malmö	21,2	23,7	12,9
Göteborg	20,0	16,3	24,6
Umeå	10,6	23,0	13,4
Linköping	8,0	14,8	12,3
Summa	100,0	100,0	100,0

Slutsatsen blir att tidigarelärarytbildningen bör etableras i Uppsala och senarelärarytbildningen bör ges en ökad omfattning.

Förskollärlinjen

Innevarande budgetår pågår en från HLS decentraliserad förskollärarytbildning om 100 poäng i Uppsala. Till de 30 platserna fanns 150 förstahandssökande. Stor brist på behörig personal råder på barnstugorna i och runt Uppsala. Universitetet besitter stor kompetens inom barnomsorgsområdet dels genom lokala linjer (montessoripedagogik och påbyggnadsutbildning i ekonomi och administration för pedagogisk ledningspersonal inom barnomsorgen) och ett stort antal enstaka kurser men även genom den verksamhet som bedrivs inom ramen för Centrum för barnkunskap. Trots detta kan inte universitetet tillgodose ens de lokala behoven i fråga om förskollärare. För att täcka dessa behov och samtidigt undvika den konstlade konstruktionen med decentraliserad utbildning från HLS bör Uppsala universitet på nytt tillföras förskollärarytbildning.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår förslaget om nedskärning av antalet nybörjarplatser på vårdlärlinjen i Uppsala,
2. att riksdagen beslutar om lokalisering av grundskollärarytbildning till Uppsalaregionen i relation till regionens befolkningsunderlag varvid Uppsala universitets särskilda förutsättningar att tillhandahålla utbildningen skall beaktas,
3. att riksdagen beslutar om etablering av förskollärarytbildning vid Uppsala universitet.

Stockholm den 25 januari 1988

Lars Ahlmark (m)

Ingegerd Troedsson (m)